

Bajai SZC Kalocsai Dózsa György Technikum és Kollégium

ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV

HATÁLYOS: 2023. SZEPTEMBER 1-TŐL VISSZAVONÁSIG/MÓDOSÍTÁSIG

AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV ALAPVETŐ CÉLJA

Az esélyegyenlőségi terv **alapvető célja**, a **Bajai SZC Kalocsai Dózsa György Technikum és Kollégium** a következő irányelvek betartására törekszik:

EGYENLŐ BÁNÁSMÓD, ESÉLYEGYENLŐSÉG

Célunk az, hogy iskolánkban érvényesüljön a:

- diszkriminációmentesség
- szegregációmentesség
- integráció biztosítása
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának
- támogatása
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

Ezen belül alapvető, hogy az intézmény biztosítsa a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a hátrányos/halmozottan helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálására.

Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- az oktatás, a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Ki kell alakítani a gyakorlatban, s alkalmazni kell a mindennapokban is

- a megkülönböztetés tilalmát, az egyenlő bánásmódot,
- az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- a társadalmi szolidaritást.

Mindezek érdekében **kiemelt figyelmet kell fordítani** az esélyegyenlőség biztosítására

- a beiratkozásnál,
- az oktató – nevelő munka során,
- az ismeretközvetítés gyakorlatában,

- a tanulók egyéni fejlesztésében,
- kulcskompetenciák fejlesztése terén,
- az értékelés gyakorlatában,
- a tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés illetve a büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- az iskolai programok kiválasztásában,
- a továbbtanulásban, pályaorientációban,
- a humán erőforrás-fejlesztésben,
- az oktatók szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, szakmai és társadalmi környezettel

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének megvalósítása során nemcsak az egyenlő hozzáférés biztosítását értjük, hanem olyan segítő, támogató szolgáltatások nyújtását, amelyek csökkentik a meglévő hátrányaikat és javítják iskolai sikerességüket, társadalmi beilleszkedésüket.

A program **közvetlen célcsoportja**

- a sajátos nevelési igényű tanulók
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

A program **közvetett célcsoportja**

- az iskola valamennyi tanulója és oktatója
- az iskolával együttműködő szakmai szolgáltatók
- a témában érintett civil szervezetek képviselői
- a szülők

KÖTELEZETTSÉGEK ÉS FELELŐSSÉG

Az Esélyegyenlőségi Program megvalósítása az intézmény minden oktatójának feladata. A Szakmai Programban megfogalmazott korszerű módszerek elsajátítását, a szükséges továbbképzések elvégzésével szerzik meg az oktatók.

Az oktatói testület minden tagjának ismernie kell az iskola Esélyegyenlőségi Programjában foglaltakat, és aktívan közre kell működniük annak megvalósításában. Az esélyegyenlőség sérülése esetén az oktatói testület minden tagjának kötelessége jeleznie azt az iskola vezetésébe felé. A továbbképzések alkalmával minden oktató számára biztosítjuk az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítő képzéseken való részvételt.

Az igazgató felelős azért, hogy

- az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az intézményi esélyegyenlőségi terv, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat
- az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához
- az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtegye a szükséges lépéseket
- az esélyegyenlőségi terv megvalósításának koordinálásáért
- a tervben foglaltak végrehajtásának nyomon követéséért
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért

Az oktató testület minden tagja felelős azért, hogy

- tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal
- biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést a befogadó és toleráns légkört
- megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen
- ismerje a tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában,
- az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt felettesének, illetve az illetékes munkatársának

Minden intézménnyel partneri viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy, ismerje az intézményi esélyegyenlőségi tervet és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló **2003. évi CXXV. törvény** meghatározza azokat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos fogalmakat, melyek figyelembe vételével kell megszervezni iskolánk oktató-nevelő munkáját. Ezek az alábbiakban foglalhatók össze:

- **Közvetlen hátrányos megkülönböztetés (8.§):** az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt tulajdonsága miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.
- **Közvetett hátrányos megkülönböztetés (9.§):** az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely az előző pontban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.
- **Jogellenes elkülönítés (10.§):** jogellenes elkülönítésnek minősül az a rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját a velük összehasonlítható helyzetben lévő személyektől vagy személyek csoportjától – anélkül, hogy azt törvény kifejezetten megengedné – elkülönít.
- **Zaklatásnak minősül (10.§):** az az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, amely az érintett személynek a 8. §-ban meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy támadó környezet kialakítása.
- **Megtorlásnak minősül (10.§):** az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.

- **A diszkrimináció és esélyegyenlőség kapcsolata:** A diszkrimináció tilalma azonban önmagában nem oldja meg a törvényi előírások teljesülését, azaz nem szünteti meg a létező egyenlőtlenségeket. Pontosan ezért van szükség esélyegyenlőségi politikára. Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket tegyenek a nők, a romák, valamint a fogyatékkal élők (a továbbiakban: érintett célcsoportok) esélyegyenlőségének javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával: mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb. –, de legalábbis csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok.
- **Esélyegyenlőség érvényesítése:** Néhány társadalmi csoport, így különösen a szociálisan hátrányos helyzetűek közé tartozók számtalan hátrányt szenvednek el mindennapi életük során. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettségbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének növelése, a szegregációmentes szakképzés ebben fontos eszköz lehet.

Oktatói testületünk fontos feladata a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű illetve a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlősége előmozdításának érdekében olyan támogató lépéseket valósítson meg, melyek csökkentik a felsorolt csoportokhoz tartozók hátrányait, javítják iskolai sikerességüket, elősegítik társadalmi beilleszkedésüket.

Az SNI besorolású diákjaink fejlesztése érdekében szoros együttműködést építettünk ki a kalocsai Nebuló EGYMI intézményével, mely szakemberek révén nyújt segítséget tanulóink felzárkóztatásához. Ezáltal minden rászoruló számára biztosítjuk az egyéni képességfejlesztés, a korrekció lehetőségét.

Oktatói testületünk minden tagja számára alapvető követelmény, hogy az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat betartsa, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört. Továbbá alapvető kötelezettség az esélyegyenlőség sérülésének azonnali jelzése is.

Feladataink kivitelezését az alábbi táblázat szemlélteti.

AKCIÓTERV

Azonnali beavatkozást igénylő folyamatok:

A helyzetelemzésből adódó feladataink	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Indikátorok (eredményesség mérés)
Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése SNI-s tanulók segítése Veszélyeztetett tanulók segítése	A mérések eredményei a SNI-s gyerekeknél javuló tendenciát mutassanak	Csoportbontások, fejlesztő foglalkozások, új módszertani technikák bevezetése	Munkaközösségek Osztályfőnökök Szaktanárok	Folyamatos	Helyi mérésekkel, a mérési eredmények értékelése intézkedési és feladatterv kidolgozása
	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése		Gyógyypedagógus	Folyamatos	A fejlesztési eredményeink folyamatos értékelése
	Egyéni haladás lehetőségének megteremtése	Szükség esetén egyéni foglalkozások beállítása a tantárgyfelosztásba	Igazgató	Folyamatos	A tanulók sikeresen teljesítsék a tanévet
	A megvalósításban érintett partnerek bevonása, visszacsatolás, hatékonyabb együttműködés.	A szülők, tanulók, szakmai partnerek véleményének folyamatos figyelemmel kísérése	Osztályfőnökök Igazgatóhelyettes	Folyamatos	Partneri elégedettség mérés

1. Minden olyan helyzet és eljárás, ami a hatályos törvényeknek nem megfelelő - különös tekintettel a Szakképzésről szóló 2019. évi LXXX törvény és *Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. Évi CXXV. törvény rendelkezéseire.* Ilyen eljárásokat, folyamatokat az intézményben nem tapasztaltunk.

2. Minden, az adatok vizsgálatát követően beazonosított szegregált nevelési és oktatásszervezői gyakorlat, mivel az alapvetően sérti az esélyegyenlőség elvét és korlátozza a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelési-fejlesztési sikerességét. Ilyen eljárásokat, folyamatokat az intézményben nem tapasztaltunk.
3. Ha igazolódik, hogy a szakképző intézmény nyújtotta bármely oktatási-nevelési tevékenységhez vagy az intézményben biztosított oktatási-nevelési feltételekhez (pl. informatikai eszközök, csoportos fejlesztést, vagy egyéni fejlesztést segítő egyéb eszközök) nem biztosított egyenlő hozzáférés a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ilyen eljárásokat, folyamatokat az intézményben nem tapasztaltunk.

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Indikátor rövidtávon	Indikátor középtávon	Indikátor hosszútávon
SNI gyermekek felmérése.	Pontos képet kapjon az iskola az SNI gyermekek számáról.	Szakértői vélemények áttekintése. Új vizsgálatok kérése.	igazgató, iskolatitkár	Szept. 15. Folyamatos.	Fejlesztő, rehabilitációs órák eredményességének vizsgálata.	Adott nevelési év sikeres befejezése.	Nyomon követés.
Hátrányos helyzetű gyermekek felmérése.	Pontos képet kapjon az iskola a HH-s gyermekek létszámáról.	Rendszeres gyermekvédelmi határozatok áttekintése.	igazgató, iskolatitkár	Szept. 15. Folyamatos.	Felzárkóztató programok eredményességének vizsgálata.	Adott tanév sikeres befejezése.	Nyomon követés.
HHH gyermekek felmérése.	Pontos képet kapjon az iskola a HHH-s gyermekek számáról.	Szülők tájékoztatása.	igazgató, iskolatitkár	Szept. első hete.	Kérdőívek kitöltése.	HHH-s gyermekek folyamatos nyomon követése.	Eredmények vizsgálata.
Fejlesztő foglalkozásra szoruló gyermekek ellátása. (Útravaló Program)	HH, HHH-s gyermekek eredményes fejlesztése.	Organikus, pszichés és egyéb részképességek feltárása, fejlesztés.	oktatók, gyógypedagógus,	Szeptember 30. illetve folyamatos.	Felzárkóztatást segítő programok kidolgozása.	Diagnosztikus mérések eredményeinek vizsgálata.	Kompetencia mérés eredményei.
Hátrányos helyzet megkülönböztetése, megakadályozása.	Hátrányos megkülönböztetés megakadályozása.	Csoportokban hátrányos megkülönböztetés nem érvényesülhet.	igazgató	Aug. 30. Folyamatos.	Csoportok összetételének vizsgálata.	Csoportok összetételének vizsgálata.	Csoportok összetételének vizsgálata.
Iskolai légkör javítása.	A tanulók jól érzékelik magukat az iskolában, a szülők elégedettek legyenek.	Szülők, gyermekek széles körű tájékoztatása, változatos programok biztosítása.	Minden oktató és dolgozó.	önértékelés.	Irányított önértékelés eredményének vizsgálata.	Éves munkatervben a tanulói, szülői igények figyelembevétele.	Nyomon követés, fejlesztés.
Minden iskola által szervezett programon minden gyermek részt vehessen	Eredményes programszervezés, támogatások biztosítása a rászoruló gyermekek részére	Tervezett programok megvalósítása	igazgató, oktatók	Folyamatos	Minden gyermek részt vegyen rajta	Minél több támogatás felkutatása	Eredményesség vizsgálata
Hátrányos helyzetű tanulók kulturális hiányosságainak csökkentése Program megvalósítása	Kulturális hiányosságok csökkenjenek	Program megvalósítása	igazgató, oktatók	Folyamatos	Minden rászoruló tanuló részére elérhető legyen	Program megvalósításához anyagi háttér biztosítása	Eredményes legyen a program, csökkenjen a kulturális hiányosság

MEGVALÓSÍTÁS

A szakképző intézmény, vezetőjén keresztül, az érzékelt problémák alapján javaslatokat, ajánlásokat tesz a fenntartó részére a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének javítása céljából.

Az intézmény belső esélyegyenlőségi monitoring rendszert és szülői/gondviselői panasztételi mechanizmust működtet az intézményen belül. A belső monitoring rendszerben rögzíti a hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét érintő legfőbb változásokat, kiemelten vizsgálja jelen program végrehajtását, illetve a megvalósított intézményi programok hatását, eredményeit a hátrányos helyzetű gyermekek vonatkozásában.

Az iskola lehetőséget biztosít a szülők, illetve a törvényes képviselők részére az iskolai esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panasztételre. Az intézmény minden szülői, törvényes képviselői panaszt kivizsgál, a panaszt és a vizsgálat eredményét írásban rögzíti. Tájékoztatja a fenntartót az esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos minden panasztételről, a panasztételi eljárás lefolytatásába és a vizsgálat eredményének megállapításába a fenntartó képviselőjét és a panasztevő felet bevonja. A panasztételi eljárás lefolytatásáért és az eljárás eredményéből következő döntések végrehajtásáért az igazgató felel. A panasztételi eljárás eredményével szemben a panasztevő ellenvéleményt fogalmazhat meg, melyet rögzíteni és a döntéshez csatolni kell. A panasztételi eljárás eredményétől függetlenül a szülő/gondviselő hatósági (Egyenlő Bánásmód Hatósága) eljárást kezdeményezhet, amelyhez az intézmény a panasztételi eljárás dokumentációját biztosítja.

Az intézmény befogadó légkört biztosít a gyermekek és dolgozók számára, munkahelyi esélyegyenlőségi tervet fogad el, amelyet rendszeresen vizsgál.

Az intézmény biztosítja, megvizsgálja, hogy minden, a működésére, pedagógiai munkájára vonatkozó iránymutatásba, stratégiai dokumentumba (kiemelten a szakmai programba) beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és célkitűzések.

Értékeli és beépíti jelen program ellenőrzése, éves monitoringja során szerzett információkat, tapasztalatokat stratégiai programjaiba és a következő oktatási időszak vonatkozásában elfogadásra kerülő intézményi esélyegyenlőségi programjába.

Az intézmény biztosítja az oktatók felkészítését, felkészültségük értékelését és folyamatos továbbképzésüket különös tekintettel a hatékony együttnevelés, a szociális és családi problémák azonosítása, valamint az esélyegyenlőség területére.

MONITORING ÉS NYILVÁNOSSÁG

Az iskola belső monitoring rendszerben rögzíti a hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét érintő legfőbb változásokat, melynek keretében kiemelten vizsgálja jelen program végrehajtását, illetve a megvalósított intézményi programok hatását, eredményeit a hátrányos helyzetű gyermekek vonatkozásában, valamint dokumentálja jelen programmal kapcsolatos javaslatokat, melyek a gyermekek, a gyermekek képviselői, valamint a fenntartó és a társintézmények részéről kerülnek előterjesztésre.

Az intézmény- fenntartója felé- biztosítja a program megvalósításával kapcsolatos éves esélyegyenlőségi monitoringhoz kapcsolódó adat-és információszolgáltatást, illetve a fenntartó által soron kívül igényelt információkat. Az intézmény esélyegyenlőségi programjának elkészítéséhez és a monitorozáshoz szükséges adatok és információk szolgáltatásáról, valamint az éves monitoring jelentés elkészítéséről az intézmény vezetője saját felelősségi körében gondoskodik. Az intézmény az elkészült monitoring jelentéseket a fenntartó felé továbbítja.

Jelen programot érintő felülvizsgálati monitoring fő tartalmi elemei:

- A halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek intézményi oktatási esélyegyenlőségi helyzetének bemutatása.
- Az intézményt, a hátrányos helyzetű gyermekeket érintő programok és tevékenységek, valamint az őket érintő főbb intézményi változások bemutatása.
- Beszámoló a jelen program keretében elfogadott akcióterv végrehajtásáról, az akciótervben meghatározott feladatok elvégzéséről.
- Tájékoztatás a tárgyévben beadott, intézményi esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos szülői/gondviselői panaszokról, a panasztételi eljárások eredményeiről. A következő időszakra vonatkozó program alapelveinek és cselekvési irányainak meghatározása.

A nyilvánosság biztosítása:

Az intézmény a tanulónak, vagy törvényes képviselőjének kérésére jelen programot köteles nyomtatott formában a kérést követő öt munkanapon belül kiadni. A programmal kapcsolatos vélemények, javaslatok dokumentálásáért az igazgató felel.

Az intézmény a monitoring jelentést a szülők/törvényes képviselők, illetve az általuk kijelölt, őket képviselő személyek számára közvetlenül, nyomtatott formában elérhetővé teszi, észrevételeiket, javaslataikat írásba foglalja, azokat a következő időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi programjába beépíti.

Az intézmény jelen program által meghatározott eljárásaiban a személyes adatok, különösen a szenzitív adatok védelméről a magasabb szintű jogszabályok, kiadott hivatalos állásfoglalások alapján gondoskodik.

A jelen programban meghatározott eljárások keretében személyes adat (illetve olyan adat vagy információ, amelyből kár közvetett módon az érintett személyre lehet következtetni) nem hozható nyilvánosságra.

Az etnikai hovatartozásra, vallási felekezethez tartozásra, szexuális orientációra vonatkozó adat csak az érintett személy, illetve szülőjének, törvényes képviselőjének írásos nyilatkozata alapján gyűjthető, tartható nyilván az intézmény által.

Az intézményi adat-és információkezelés körében a személyiségi jogok védelméért a szakképző intézmény vezetője, a fenntartói adat – és információkezelésért a fenntartó felel.

KONZULTÁCIÓ ÉS VISSZACSATOLÁS

Az intézmény a gyermekek/tanulók törvényes képviselőjének kérésére jelen programot köteles nyomtatott formában a kérést követő 5 munkanapon belül kiadni. A programmal kapcsolatos vélemények, javaslatok dokumentálásáért az igazgató vezetője felel. A programmal kapcsolatos véleményt szóban is tehet a tanuló, vagy képviselője, ez esetben, kérésére javaslatát írásba kell foglalni és a javaslattevő ellenjegyzése után a belső monitoring rendszer részére dokumentálni.

SZANKCIONÁLÁS

Az iskolai esélyegyenlőség megsértését érintő eseteket és panasztételeket a szakképző intézmény igazgatója köteles kivizsgálni.

Az esélyegyenlőség megsértésének megállapítása esetén az intézmény köteles az esélyegyenlőséget sértő intézkedést, programot, vagy állapotot megszüntetni.

Az Esélyegyenlőségi terv a Szakmai Programtól függetlenül módosítható, évente aktualizálható.

Érvényes visszavonásig.

Kalocsa, 2023. szeptember 1.

Fekete Antal
igazgató